

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/308/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412204227
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5412204227.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/48/2013-65 zo dňa 3. marca 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd I. zamietol žalobu navrhovateľa o zaplatenie majetkovej škody vo výške 175,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 442,56 eur, II. žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že na podklade žiadosti súdneho exekútora, návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie a notárskej zápisnice ako exekučného titulu bolo tunajším súdom vedené exekučné konanie pod sp. zn. 4Er/1677/2008. Okresný súd Dolný Kubín ako exekučný súd poveril 24.04.2006 vykonaním exekúcie súdneho exekútora Mgr. Mariána Kráľa a žalobca ako oprávnený dňa 20.09.2010 požiadal o zmenu exekútora. V tom čase účinné ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z. z.) určovalo, že oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora, pričom súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. O zmene súdneho exekútora exekučný súd rozhodol uznesením zo dňa 30.05.2011 č. k. 4Er/1677/2008-27, ktorým návrh žalobcu na zmenu súdneho exekútora zamietol. V danom prípade tak síce došlo k rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom určenej lehoty, v dôsledku čoho možno konštatovať nesprávny úradný postup exekučného súdu. Súd však nemal preukázané splnenie ani jednej z ďalších dvoch podmienok vyžadovaných na vznik zodpovednosti žalovanej za žalobcom tvrdené ujmy. Žalobca v tomto smere napriek riadnemu poučeniu o dôkaznej povinnosti podľa § 120 ods. 4 O. s. p. nielenže nepredložil, ale ani neoznačil žiadne dôkazy, ktoré by mal súd vykonať a ktoré by podporovali to, že práve v dôsledku nesprávneho úradného postupu v súvislosti s rozhodovaním o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora utrpel konkrétne vyčísliteľnú a preukázateľnú majetkovú škodu či ujmu nemajetkového charakteru, ktorú by bolo namieste odškodniť v peniazoch podľa § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Za škodu, pri vzniku ktorej sa nahrádza skutočná škoda a ušlý zisk, nemožno podľa názoru súdu považovať iba subjektívne vyčíslené (a ničím neobjektívované) paušálne náklady na správu pohľadávky pomocou informačného systému v sume 70,- eur, na udržiavanie a

správu informačného systému v čiastke 40,- eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom v čiastke 50,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdaje, poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania v čiastke 15,- eur. Skutočnou škodou je totiž ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného predstavujúca zníženie majetkového stavu poškodeného v porovnaní s jeho majetkovým stavom pred škodnou udalosťou. Preto pri náhrade skutočnej škody možno kompenzovať iba tie účelne vynaložené výdavky, ktoré by nebolo nutné vynaložiť nebyť škodnej udalosti. Subsumpcia žalobcom uvedených nákladov pod ušlý zisk neprichádza potom do úvahy už len vzhľadom na samotnú definíciu ušlého zisku, ktorým je zmarený majetkový prospech očakávaný s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, ktorý však nenastal v dôsledku škodnej udalosti (v danom prípade v dôsledku nesprávneho úradného postupu). Treba tiež uviesť, že žalobca nielenže nepreukázal, ale ani nijako bližšie nevysvetlil, ako paušálne náklady na správu pohľadávky voči povinnej súvisia s nesprávnym úradným postupom súdu, keď navyše exekúcia bola napokon vyhlásená za neprípustnú a zastavená. Ako už bolo uvedené, medzi nesprávnym úradným postupom a škodou musí existovať príčinná súvislosť, teda vzťah príčiny a následku, pričom je podľa názoru súdu logické, že určité administratívne náklady na správu pohľadávky by žalobca mal i v prípade, ak by k rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora došlo v rámci zákonom určenej lehoty. Vo vzťahu k požadovanej náhrade nemajetkovej ujmy žalobca tiež nijako nepreukázal žiaden nepriaznivý dopad (ujmu) na jeho právne postavenie ako veriteľa pohľadávky voči povinnej v dôsledku toho, že súd nerozhodol o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote 30 dní. V žalobe síce poukázal na určité riziká vo vzťahu k povinnému (riziko zániku povinného, jeho insolvenca, riziko „zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným“), no nijako netvrdil ani nedokázal, že k takýmto následkom aj skutočne došlo v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Súd tak nemal preukázaný ani vznik škody na strane žalobcu, ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody a ani vznik nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Preto návrh žalobcu zamietol. Záverom sa k vyjadreniam žalovanej poznamenáva, že zo žalobného návrhu zo dňa 17.09.2012 je evidentné, čoho sa žalobca v konaní domáhal a z akých dôvodov (§ 79 ods. 1 O. s. p.), pričom súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že žalobca ešte pred začatím tohto súdneho konania podal najneskôr dňa 25.09.2012 na Ministerstvo spravodlivosti SR písomnú žiadosť podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o predbežné prerokovanie nárokov uplatňovaných v tomto konaní. V dôsledku neuspokojenia nárokov do 6 mesiacov od podania žiadosti sa ich žalobca mohol domáhať na súde (§ 16 ods. 4 citovaného zákona), keďže uvedená lehota počas tohto súdneho konania už uplynula. Čo sa týka návrhu žalobcu na vykonanie dokazovania znaleckým posudkom, v ňom žalobca uvádza, že zadal objednávku na spracovanie znaleckého posudku, ktorým vyčíslí výšku vzniknutej škody, pričom po jeho vyhotovení znalecký posudok doručí súdu a žiada, aby o jeho obsah bolo doplnené dokazovanie, súd konštatuje, že do skončenia dokazovania žalobca žiadny znalecký posudok súdu nedoručil, a preto súd považuje návrh žalobcu na vykonanie tohto dôkazu za bezpredmetný, keď žalobca je ten účastník, ktorý znáša dôkazné bremeno vo vzťahu k ním tvrdeným rozhodným skutočnostiam.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a žalovanej ako účastníčke v konaní úspešnej nepriznal náhradu trov konania, pretože jej účasťou v konaní žiadne nevznikli.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namíeta, že v konaní došlo k vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Súd prejednal vec v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súdu preto nemohol postupovať podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a vec prejednať v neprítomnosti žalobcu. Ak tak spravil, odňal tým žalobcovi právo na konanie pred súdom. Poukazuje na ust. § 15 O. s. p. Žalobca uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevezhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať

za nestranného. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove. Tiež poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. Konečné rozhodnutie vo veci neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Žalobca podáva proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolanie, pričom v čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, čo zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu. Žalobca nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Žalobca sa nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Za takejto procesnej situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Žalobca tvrdí, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. V situácii, kedy bolo potrebné vo veci vykonať dokazovanie navrhnutým dôkazom - listinami založenými v exekučnom spise a za stavu, kedy sa žalovaný vôbec nevyjadril k podanej žalobe, mal súd umožniť žalobcovi uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým, ako aj k právnym otázkam, čím súd porušil právo žalobcu na kontradiktórny súdny proces. Súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Ak žalovaný nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu v zmysle ust. § 114 ods. 3 O. s. p., mal súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p. Skutkovým základom sa mal stať žalobcom tvrdý skutkový stav. Namiesto toho súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním. Súd úplne ignoroval všetky tvrdenia žalobcu o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správu informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštové a telekomunikačné výdaje. V tejto časti je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, je prejavom svojvôle súdu a je potrebné ho ako arbitrárne zrušiť. Z odôvodnenia rozsudku vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to však týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Žalobca nesúhlasí ani s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník. V prípade, ak by došlo k rozhodnutiu súdu o návrhu v zákonnej lehote, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora a boli by časom transformované do podoby trov exekúcie. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Žalobca hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo. Žalobcu nepoučil podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Navyše množstvo dôkazov vzniklo po podaní žaloby. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva žalobcu na prerokovanie veci zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práv na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Predsa sám súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť aj nesprávny úradný postup nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Rozhodnutie súdu je vnútorne rozporné. Napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy žalobcovi. Rozhodnutie založené na skutkovej a právnej chybe súdu nie je v právnom štáte udržateľné. S poukazom na uvedenú argumentáciu žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu na opätovné prejednanie.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver.

V zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

V tejto súvislosti krajský súd poukazuje, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Navrhovateľ zrejme tým, že podáva hromadné podania, dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolacia námietka odvolateľa, že v danej veci bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, je zmätočná, keďže v danej veci k takémuto stavu nedošlo.

Navrhovateľ opakovane namieta postup okresného súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, keď okresný súd napriek jeho neprítomnosti vykonal pojednávanie, neoboznámil ho s vykonanými dôkazmi, neumožnil mu byť oboznámený s obsahom prednesov protistrany, vyjadriť sa k nim, keď vyjadrenie odporcu mu bolo doručené až spolu s rozsudkom vo veci samej, neumožnil mu navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí ísť však o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Je právom a zároveň povinnosťou účastníka zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu.

V zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Predvolanie na nariadený termín pojednávania bolo navrhovateľovi, ako aj jeho právnomu zástupcovi doručené včas,

viac ako 5 dní pred termínom pojednávania. Dôvody uvedené navrhovateľom nebolo možné považovať za dôležité dôvody pre odročenie pojednávania. Tieto spočívali v námietke, že navrhovateľovi doposiaľ nebolo doručené rozhodnutie krajského súdu o vylúčení, resp. nevyhlúčení sudcov Okresného súdu Námestovo, hoci navrhovateľ v priebehu konania výslovne uviedol, že námietku zaujatosti nepodáva (č. I. 12 spisu).

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní. Svoje oprávnenia môže účastník realizovať za predpokladu, že sa pojednávania zúčastní. Za odňatie možnosti konať pred súdom ako odvolací dôvod možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka. Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Tým si sami zmarili možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia, a to najmä možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a tvrdeniam protistrany, právo na poučenie v zmysle ust. § 118 ods. 2 O. s. p., ktoré sa realizuje spravidla na pojednávaní (vo vzťahu k prítomným účastníkom). Na pojednávaní došlo tiež k oboznámeniu vyjadrenia protistrany, ktoré pre jeho doručenie súdu bezprostredne pred pojednávaním nebolo účelné doručovať navrhovateľovi poštou.

Okresný súd postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa.

Dôvodné nie sú ani tvrdenia odvolateľa, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania. Zo zápisnice o súdnom pojednávaní vyplýva, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4Er/1677/2008, ktorého dôkazu sa dovoľával samotný navrhovateľ.

Okresný súd si splnil poučovaciu povinnosť v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p., keď toto poučenie bolo navrhovateľovi a jeho právnomu zástupcovi doručené spolu s predvolaním na prvé pojednávanie.

Podstatná časť odvolania navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca (hoci v odvolaní nesprávne navrhovateľ udáva, že vo veci rozhodol krajský súd, v súdnej veci však rozhodnutie krajského súdu o námietke zaujatosti neexistuje). V súdnej veci však neboli zákonnou sudkyňou oznámené skutočnosti v zmysle ust. § 15 ods. 1 O. s. p., pre ktoré by bola vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci. Hoci navrhovateľ poukazuje na svoje tvrdenia uvedené v návrhu týkajúce sa dôvodov, pre ktoré podľa jeho názoru príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, navrhovateľ explicitne (č. I. 12 spisu) vylúčil podanie námietky zaujatosti, keď na výzvu súdu uviedol, že námietku zaujatosti nepodáva. Nebol teda daný dôvod na rozhodnutie nadriadeného súdu o vylúčení či nevyhlúčení zákonnej sudkyne z prejednávania a rozhodovania veci.

Požiadavka nestrannosti súdu vyplýva tak z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pokiaľ aj neexistuje žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, odvolací súd môže posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonná sudkyňa funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne z prejednávania aj rozhodovania veci.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov,

len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonná sudkyňa nekonala a nerozhodovala v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne JUDr. Miriam Srogončíkovej z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Zmätočné sú odvolacie námietky navrhovateľa týkajúce sa tvrdenia, že konečné rozhodnutie vydané súdom neprichádzalo do úvahy, pretože súd v ten istý deň rozhodol uznesením o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ návrh na prerušenie konania nepodal, z ktorého dôvodu okresný súd ani o návrhu na prerušenie konania nerozhodoval.

Okresný súd si splnil poučovaciu povinnosť v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p., keď toto poučenie bolo navrhovateľovi a jeho právnomu zástupcovi doručené spolu s predvolaním na prvé pojednávanie.

Odvolacie námietky navrhovateľa sa minimálne dotýkajú hmotnoprávných dôvodov, pre ktoré okresný súd žalobu zamietol.

Vychádzajúc z dôvodov napadnutého rozsudku okresný súd skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, ktoré musia byť splnené kumulatívne. Okresný súd konštatoval naplnenie podmienky nesprávneho úradného postupu, keď okresný súd nerozhodol o žiadosti o zmenu exekútora v zákonnej 30-dňovej lehote pre nepreukázanie ostatných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu (vznik škody a príčinná súvislosť), žalobu zamietol.

Je potom zmätočná aj odvolacia námietka navrhovateľa, tvrdiac, že súd konštatoval, že žalobcom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané.

Okresný súd vo svojom rozhodnutí podrobne zdôvodnil neunesenie dôkazného bremena zo strany navrhovateľa, pokiaľ ide o vznik škody a príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom.

Vo vzťahu k tomuto konštatovaniu sa odvolací súd stotožňuje so záverom okresného súdu o neunesení dôkazného bremena zo strany navrhovateľa vo vzťahu k uvedeným podmienkam.

Účastník sporového konania má v zásade dve základné povinnosti v konaní vyplývajúce z ust. § 120 ods. 1 O. s. p. Je to 1. povinnosť tvrdenia, teda tvrdiť skutkové okolnosti preukazujúce dôvodnosť jeho nároku a 2. povinnosť dôkazná - tieto skutkové tvrdenia preukázať navrhnutými alebo predloženými dôkazmi. Je na navrhovateľovi, akým spôsobom si túto povinnosť splní, procesným dôsledkom neunesenia dôkaznej povinnosti je zamietnutie návrhu.

Odvolací súd konštatuje, že navrhovateľ v konaní nepredložil a nenavrhol na preukázanie vzniku škody a príčinnej súvislosti žiadne relevantné dôkazy, ktoré by viedli k záveru o vzniku majetkovej škody a existencii príčinnej súvislosti.

Pokiaľ aj navrhovateľ navrhol ako dôkaz znalecký posudok na preukázanie výšky vzniknutej škody, ktorý zadal súdu, nijakým spôsobom nepreukázal zadanie objednávky na spracovanie znaleckého posudku, aby súd mohol posúdiť, či tento znalecký posudok by relevantným spôsobom vo vzťahu k predmetu dokazovania bol spôsobilý viesť k zisteniu skutkového stavu veci.

Navrhovateľ skutkovo vymedzil vznik majetkovej škody v celkovej výške 175,- eur, ktorá predstavuje celkové náklady na správu jeho pohľadávok prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému na udržiavanie a správu informačného systému, na administratívne

spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Navrhovateľ v konaní nekonkretizoval, ktoré z uvedených nákladov v súvislosti s prejednávaným konkrétnym prípadom vynaložil. Náklady navrhovateľa nemôžu byť považované za faktickú škodu, pretože sú nepochybne vynakladané v súvislosti s podnikateľskou činnosťou navrhovateľa, ktorou je v prevažnej miere, ako to sám navrhovateľ v návrhu konštatoval, poskytovanie krátkodobých úverov. Ide o náklady, ktoré navrhovateľ vynakladá v príčinnej súvislosti s realizáciou predmetu svojej obchodnej činnosti. Nemožno ich teda považovať za vzniknutú škodu. Zároveň nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom týchto nákladov a nedodržaním zákonnej lehoty na rozhodnutie o žiadosti o zmenu exekútora v dotknutom exekučnom konaní.

Keďže všetky podmienky vzniku nároku za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne, uvedené znalecké dokazovanie by bolo nadbytočné.

Z uvedených dôvodov sa krajský súd stotožňuje so záverom okresného súdu o nepreukázaní predpokladov pre vznik nároku na majetkovú škodu.

Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením okresného súdu aj pokiaľ ide o neunesenie dôkazného bremena zo strany navrhovateľa na vznik nároku na nemajetkovú ujmu, vo vzťahu ku ktorej navrhovateľ rovnako nenavrhol a nepredložil žiadne dôkazy. Nárok na nemajetkovú ujmu vzniká iba v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces, ktoré práva zaručujú v podmienkach Slovenskej republiky okrem zákonov aj Ústava Slovenskej republiky v čl. 46 ods. 1 a v čl. 48 ods. 2 a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, je nielen garancia poskytnutia ochrany ohrozených alebo porušených práv zo strany súdu, ale aj poskytnutie súdnej ochrany v určitom rozsahu a predovšetkým v kvalite. Určujúcim definičným znakom práva na spravodlivé konanie patrí aj právo na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva odpoveď nielen na skutkové a právne otázky daného prípadu, ale i na rozhodujúce argumenty jednotlivých strán.

Tejto zásade zodpovedá úprava v § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadný iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec správne posúdil, pričom súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Okresný súd nemusí dať v odôvodnení odpoveď na všetky otázky, ale iba na tie otázky, ktoré sú z hľadiska skutkového a právneho posúdenia veci rozhodné.

Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia uvedené kritériá spĺňa, keď z obsahu odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplývajú skutkové a právne závery okresného súdu, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že okresný súd vec prejednal a rozhodol zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. správne a presvedčivo odôvodnil.

Krajský súd preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil vrátane odvolaním nenapadnutého, závislého výroku o trovách prvostupňového konania, ktoré taktiež vykazuje vecnú správnosť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, trovy konania si však neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik trov odvolacieho konania nevyplýva, preto odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.